

บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง
เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการบังคับทางปกครองตามพระราชบัญญัติ
วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

องค์การแบดเตอร์ี กระทรวงกลาโหม ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กท ๕๔๐๐/๑๐๐๙ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๓ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอรื้อปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ความว่าองค์การแบดเตอร์ี กระทรวงกลาโหม ได้มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ขององค์การแบดเตอร์ีจำหน่ายแบดเตอร์ีตรา BOT ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๘ ถึง พ.ศ. ๒๕๓๙ แต่ไม่สามารถเรียกเก็บเงินจากการจำหน่ายดังกล่าวได้ องค์การแบดเตอร์ีจึงมีคำสั่งประธานกรรมการ อ.บ.ต. ที่ ๑๒๕/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๑ และคำสั่งลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๑ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบละเมิดเพื่อพิจารณาเสนอความเห็นเกี่ยวกับผู้ต้องรับผิดชอบและจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่ผู้ต้องหาต้องชดใช้ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวเป็นที่เรียบร้อยแล้วและมีความเห็นว่า ความเสียหายเกิดจากการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ซึ่งเห็นสมควรให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการละเมิด และได้ส่งสำนวนการสอบสวนให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ ซึ่งกระทรวงการคลังเห็นชอบตามที่องค์การแบดเตอร์ีเสนอ โดยให้เรียกบุคคลผู้ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายให้แก่องค์การแบดเตอร์ีโดยด่วน ดังนั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมจึงสั่งการให้องค์การแบดเตอร์ีเรียกบุคคลที่ผู้ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายให้แก่องค์การแบดเตอร์ีโดยด่วน แต่ผู้ต้องรับผิดชอบชดใช้โดยอ้างว่าได้ร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ขององค์การแบดเตอร์ีจึงขอหารือเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติดังนี้

๑. องค์การแบดเตอร์ีจะทำการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของพนักงานที่ไม่ยอมชดใช้เงินตามคำสั่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม มาขายทอดตลาดเพื่อชำระหนี้ให้ครบถ้วนตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๕๗ แต่วิธีการยึด การอายัดและการขายทอดตลาดทรัพย์สินตามมาตราดังกล่าวกำหนดให้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งโดยอนุโลม องค์การแบดเตอร์ีจึงขอทราบแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับวิธีการยึด การอายัดและการขายทอดตลาดว่าองค์การแบดเตอร์ีจะต้องดำเนินการตามขั้นตอนอย่างไร

๒. การนำยึดทรัพย์สินของพนักงานที่ไม่ยอมชดใช้ องค์การแบดเตอร์ีจะต้องแจ้งให้เจ้าหน้าที่ของกรมบังคับคดีมาทำการยึดหรือไม่ หรือจะต้องปฏิบัติอย่างไร

๓. การขายทอดตลาดทรัพย์สินที่ยึดมาได้ กรมบังคับคดีจะเป็นผู้ทำการขายทอดตลาดให้หรือองค์การแบดเตอร์ีจะต้องปฏิบัติอย่างไรเกี่ยวกับการขายทอดตลาดทรัพย์สิน

คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองได้ฟังข้อเท็จจริงจากผู้แทนองค์การแบดเตอร์แล้วมีความเห็นว่า กรณีที่คำสั่งทางปกครองกำหนดให้ผู้ใดชำระเงิน แต่ถึงกำหนดแล้ว ไม่มีการชำระโดยถูกต้องครบถ้วน มาตรา ๕๗^๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ กำหนดให้เจ้าหน้าที่อาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้นั้นและขายทอดตลาดเพื่อชำระเงินให้ครบถ้วน โดยมีขั้นตอนดังนี้ เมื่อถึงกำหนดแล้วไม่มีการชำระเงินโดยถูกต้องครบถ้วน เจ้าหน้าที่จะต้องมีหนังสือเตือนให้ผู้นั้นชำระภายในระยะเวลาที่กำหนด แต่ต้องไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน หากไม่มีการปฏิบัติตามหนังสือเตือนดังกล่าว เจ้าหน้าที่อาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยวิธีการยึด การอายัดทรัพย์สินของผู้นั้นและขายทอดตลาดเพื่อชำระเงินให้ครบถ้วน ซึ่งผู้มีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดหรือขายทอดตลาดนั้นเป็นไปตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ กรณีดังกล่าวองค์การแบดเตอร์มีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงกลาโหม ดังนั้น ผู้อำนวยการองค์การแบดเตอร์ในฐานะผู้บริหารกิจการของรัฐวิสาหกิจจึงเป็นผู้มีอำนาจในการสั่งยึดหรืออายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินตามข้อ ๑ (๔)^๒ ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๔๒) ส่วนวิธีการยึดการอายัดและขายทอดตลาดทรัพย์สินนั้น มาตรา ๕๗วรรคสอง^๓ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว บัญญัติให้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งโดยอนุโลม ซึ่งหมายความว่า ในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินผู้อำนวยการองค์การแบดเตอร์จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งบัญญัติไว้ โดยไม่ต้องแจ้งให้เจ้าพนักงานบังคับคดี หรือกรมบังคับคดีดำเนินการแต่อย่างใด เนื่องจากมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ บัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครอง

^๑ มาตรา ๕๗ คำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ผู้ใดชำระเงิน ถ้าถึงกำหนดแล้วไม่มีการชำระโดยถูกต้องครบถ้วน ให้เจ้าหน้าที่มีหนังสือเตือนให้ผู้นั้นชำระภายในระยะเวลาที่กำหนดแต่ต้องไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน ถ้าไม่มีการปฏิบัติตามคำเตือน เจ้าหน้าที่อาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้นั้นและขายทอดตลาดเพื่อชำระเงินให้ครบถ้วน

วิธีการยึด การอายัดและการขายทอดตลาดทรัพย์สินให้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งโดยอนุโลม ส่วนผู้มีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดหรือขายทอดตลาดให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

^๒ ข้อ ๑ การใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยวิธีการยึดหรืออายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้อยู่ภายใต้บังคับของคำสั่งทางปกครอง ให้เป็นอำนาจของเจ้าหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑.ล๑

๑.ล๑

(๔) ผู้บริหารกิจการของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ในกรณีที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ แล้วแต่กรณี

๑.ล๑

๑.ล๑

^๓ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑,ข้างต้น

(ลงชื่อ) ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศาสตร์
(นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศาสตร์)
เลขที่การคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มิถุนายน ๒๕๕๔